

TOELICHTING VERKLARING VAN ERFRECHT of EXECUTELE

Verklaring van erfrecht/executele

Na het overlijden moeten de erfgenamen kunnen aantonen dat zij erfgenaam zijn van de overledene, bijvoorbeeld bij de bank of de belastingdienst. De betreffende instanties vragen dan om een verklaring van erfrecht/executele.

De verklaring van erfrecht/executele is een door de notaris opgestelde verklaring, waarin is vermeld of de overledene een testament heeft gemaakt en wie bevoegd is te beschikken of te beheren. Met een dergelijke verklaring kunnen de erfgenamen (tezamen) beschikken over de bezittingen van de overledene of kan een executeur de nalatenschap beheren.

Gevolgen van het overlijden

Tengevolge van het overlijden zijn in beginsel alle bezittingen en schulden (inclusief de kosten in verband met het overlijden) overgegaan op de erfgenamen van de overledene.

De afwikkeling van de nalatenschap (tot de afwikkeling behoren onder andere het betalen van de schulden van de nalatenschap en de uitvoering van een eventueel testament) van de overledene behoort tot de taak van de erfgenamen, tenzij er een executeur is benoemd.

Aanvaarden/verwerpen

De wet geeft een aantal keuzemogelijkheden aan een erfgenaam om zijn positie te bepalen.

Na het openvallen van de nalatenschap moet de erfgenaam een keuze maken, of hij de nalatenschap:

1. zuiver aanvaardt;
2. beneficiair aanvaardt;
3. verwerpt.

Gedurende een periode van drie maanden na het overlijden kunnen de erfgenamen niet worden aangesproken door schuldeisers. Gedurende deze termijn mogen de erfgenamen zich beraden over de uit te brengen keuze.

De verschillende keuzemogelijkheden worden hieronder toegelicht.

1. De nalatenschap wordt (zuiver) aanvaard.

In dit geval worden de erfgenamen niet alleen gerechtigd tot alle bezittingen die behoren tot de nalatenschap, maar worden zij ook aansprakelijk voor alle schulden. Zijn er meer schulden dan bezittingen, dan moeten de erfgenamen het tekort uit eigen middelen bijpassen.

2. De nalatenschap wordt beneficiair aanvaard (aanvaarding onder het voorrecht van boedelbeschrijving).

Dit betekent dat de erfgenamen slechts aansprakelijk zijn voor de schulden van de nalatenschap voorzover ze uit de baten betaald kunnen worden. Deze manier van aanvaarden is gebonden aan strenge wettelijke regels. Zo mogen erfgenamen zich niets uit de nalatenschap toeëigenen of daarvan iets wegdoen. Alle bezittingen dienen namelijk openbaar te worden verkocht. Als men zich daar niet aan houdt, dan worden de erfgenamen alsnog met hun eigen vermogen aansprakelijk.

3. De nalatenschap wordt verworpen.

In dit geval komen alle aanspraken op de nalatenschap te vervallen. De erfgenaam die verwerpt, wordt geacht nooit erfgenaam te zijn geweest. Het erfdeel van iemand die verwerpt wordt dan verkregen door zijn kinderen en bij afwezigheid hiervan door de overige door de wet geroepen erfgenamen. Bij testament kan van deze wettelijke regeling worden afgeweken.

Formaliteiten.

Voor elke wijze van aanvaarding of voor verwerping dient een verklaring door de erfgenaam te worden afgelegd bij de griffie van de rechtbank. Dit kost per verklaring € 124,00 aan griffierecht.

Alleen de zuivere aanvaarding kan ook plaatsvinden door het ondertekenen van een schriftelijke verklaring. In dat geval betaalt u geen griffierecht.

Volmacht

Door het overlijden is er een onverdeeldheid ontstaan tussen de erfgenamen. Het beheer hiervan komt toe aan de gezamenlijke erfgenamen. Er kan uitsluitend gezamenlijk over de bezittingen worden beschikt, zoals het verkopen en verdelen daarvan. Voor elke handeling is de toestemming/handtekening van alle erfgenamen vereist.

Het is mogelijk om één of meer van de erfgenamen te machtigen voor beschikkings- en/of beheershandelingen. Onder beheershandelingen wordt verstaan: het innen van vorderingen en het verrichten van betalingen. Onder beschikken valt onder meer het verkopen en leveren van roerende en onroerende goederen. Deze machtiging wordt vervolgens in de verklaring van erfrecht opgenomen, zodat duidelijk is wie namens de erfgenamen kan handelen. De volmachten zijn niet nodig indien de overledene bij testament een executeur

heeft benoemd. In dat geval is deze executeur bevoegd om beheershandelingen te verrichten.

Executeur

De executeur heeft de taak en de bevoegdheid de nalatenschap te beheren.

Bevoegdheden executeur

De executeur is bevoegd de door hem/haar beheerde goederen te gelde te maken, voor zover dit nodig is voor de tot zijn/haar taak behorende voldoening van schulden der nalatenschap. De executeur behoeft voor de tegeldemaking van een goed geen toestemming van de erfgenamen. Gedurende het beheer vertegenwoordigt de executeur bij de vervulling van zijn/haar taak de erfgenamen in en buiten rechte.

Beschikkingsonbevoegdheid executeur

De erfgenamen kunnen niet zonder medewerking van de executeur of machtiging van de kantonrechter over goederen van de nalatenschap of hun aandeel daarin beschikken, voordat de bevoegdheid van de executeur tot beheer is geëindigd. Voor bijvoorbeeld de verkoop van het woonhuis dienen niet alleen de executeur, maar ook alle erfgenamen hun medewerking te verlenen aangezien het huis niet wordt verkocht om schulden van de nalatenschap mee te betalen. De medewerking kan worden gegeven door middel van een volmacht.

Boedelnotaris

De executeur is bevoegd een boedelnotaris en zo nodig taxateurs aan te wijzen.

Boedelbeschrijving

De executeur dient een boedelbeschrijving met inbegrip van een voorlopige staat van de schulden van de nalatenschap op te maken. Aan de erfgenamen wordt een afschrift van de boedelbeschrijving ter beschikking gesteld.

Inlichtingen

De executeur moet aan een erfgenaam alle gewenste inlichtingen geven over de uitoefening van zijn/haar taak.

Rekening en verantwoording

De executeur is verplicht bij het einde van zijn/haar beheer rekening en verantwoording af te leggen aan zijn erfgenamen. Hij/zij geeft jaarlijks aan de erfgenamen een overzicht van de voor de belastingheffing van belang zijnde inkomsten en kosten.

Aangifte erfbelasting

Over een verkrijging uit een nalatenschap is erfbelasting verschuldigd, tenzij er een vrijstelling van toepassing is. De erfgenamen ontvangen hiervoor van de belastingdienst een aangifteformulier voor de erfbelasting. In dit aangifteformulier moet een opgave gedaan worden van de bezittingen en schulden van de overledene. Het aangifteformulier dient binnen acht maanden na het overlijden te zijn ingediend echter na vijf maanden kan heffingsrente over de te betalen bedragen berekend worden.

De notaris is bij uitstek geschikt om deze aangifte voor u te verzorgen.

Als executeur bent u verplicht om namens de erfgenamen aangifte voor de erfbelasting te doen. Let op! U bent dan ook aansprakelijk voor het betalen van de erfbelasting;

Indien u vragen heeft naar aanleiding van bovenstaande informatie, dan kunt u tijdens kantooruren altijd contact opnemen met ons notariskantoor.